



**ОПШТИНА СМЕДЕРЕВО**  
**Кабинет председника општине**

**ОВЛАШЋЕНО ЛИЦЕ ЗА ПОСТУПАЊЕ ПО  
ЗАХТЕВИМА ЗА СЛОБОДАН ПРИСТУП  
ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА**

# **ИЗВЕШТАЈ О РАДУ**

(од 1. јануара 2006. године до 1. јануара 2007. године)

## САДРЖАЈ:

<b>1. УВОД.....</b>	<b>3</b>
1.1. Закон о слободном приступу информацијама и Овлашћено лице за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја.....	3
1.2. Правне претпоставке слободе приступа информацијама од јавног значаја.....	3
1.3. Постигнути циљеви у реализацији Закона о слободном приступу информацијама.....	4
<b>2. РЕШАВАЊЕ ПРЕДМЕТА.....</b>	<b>4</b>
2.1. Табеларни приказ радњи и мера предузетих на примени Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у 2006. години.....	4
2.1.1. Захтеви.....	4
2.1.2. Жалбе.....	5
2.1.3. Трошкови поступка.....	5
2.1.4. Информатор о раду државног органа.....	5
2.1.5. Одржавање обуке запослених.....	5
2.1.6. Одржавање носача информација.....	5
2.2. Текстуални приказ радњи и мера овлашћеног лица општине Смедерево предузетих на примени Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у 2006. години.....	6
<b>3. ПОДНОСИОЦИ ЗАХТЕВА.....</b>	<b>6</b>
<b>4. ТРОШКОВНИК И НАПЛАТА НАКНАДА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА НА СЛОБОДАН ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА.....</b>	<b>6</b>
<b>5. АКТИВНОСТИ ОВЛАШЋЕНОГ ЛИЦА ПРЕДУЗЕТИХ У ЦИЉУ ЕФИКАСНЕ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ЗАКОНА О СЛОБОДНОМ ПРИСТУПУ ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА.....</b>	<b>7</b>
<b>6. ОДНОС ЗАКОНА О СЛОБОДНОМ ПРИСТУПУ ИНФОРМАЦИЈАМА И ДРУГИХ ЗАКОНА И ПРАВНИХ ПРОПИСА.....</b>	<b>9</b>
<b>7. ИНФОРМАТОР О РАДУ ДРЖАВНОГ ОРГАНА.....</b>	<b>9</b>
<b>8. ЗАКЉУЧАК.....</b>	<b>10</b>

# **ИЗВЕШТАЈ О РАДУ**

## **Овлашћеног лица за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја**

### **1. УВОД**

#### **1.1. Закон о слободном приступу информацијама и Овлашћено лице за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја**

Након усвајања Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, број 120/04), сви органи власти били су дужни да одреде једно или више овлашћених лица за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја. Ову законску обавезу општина Смедерево испунила је 28. марта 2005. године, када је почело са радом овлашћено лице.

Од дана ступања на снагу Закона (13. новембар 2004. године), па до 28. марта 2005. године, за поступање по захтевима био је надлежан руководиоца органа власти, у овом случају председник општине, који је захтеве тражиоца информација решавао преко Народне канцеларије председника општине Смедерево.

С правом се може рећи да је Општина Смедерево једна од ретких, ако не и прва, која је почела у потпуности да спроводи Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одмах након његовог ступања на снагу.

#### **1.2. Правне претпоставке слободе приступа информацијама од јавног значаја**

С правом се истиче да онај који поседује информацију има и моћ, без обзира о каквој моћи је реч. Стога се и савремено друштво не може замислити без права на слободан приступ информацијама које се налазе у поседу органа јавних власти. Јер, лица која од свог зарађеног новца одвајају за буџет, било републички, било општински, имају право да знају где се и на који начин њихов новац троши.

Једно од основних људских права је слобода информисања и слобода приступа информацијама које поседују државни органи, у овом случају општина, па су и активности овлашћеног лица усмерене ка унапређењу праксе и омогућавању тражиоцима информација да једноставније, брже и ефикасније добију информације, било да је информација у поседу општине - локалне самоуправе, или у поседу неког другог државног органа, који мора да поштује Закон.

Усвајањем Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, по мом мишљењу, новинари су коначно добили могућност да уместо полуинформација и гласина, проверене и тачне податке пласирају у етар. Питање је само, колико су они спремни да користе право које им по Закону припада? Можда им је рок за достављање информација од 15, односно 40 дана дуг, па немају времена или не желе да чекају добијање праве информације.

Само постојање Закона о слободном приступу информацијама није довољно ако се права и обавезе из Закона не примењују.

Једна од идеја, која би требало да се реализује у 2007. години, јесте штампање брошуре, под називом: „**Ја имам право да знам! Ја хоћу да знам! Ја знам!**“,

што подразумева иницијативу, активност и, истовремено, једнакост у праву на добијање информација. „Ја имам право да знам!“ односи се на законску претпоставку права јавности на доступност информацијама које се налазе у поседу државних органа; „Ја хоћу да знам!“ садржи вољу и потребу тражиоца да захтева од органа власти неопходну информацију, и коначно, „Ја знам!“ подразумева остварено право на слободан приступ информацијама, односно добијање саме информације.

### 1.3. Постигнути циљеви у реализацији Закона о слободном приступу информацијама

Успостављене су успешна сарадња и размена искустава са овлашћеним лицима града Новог Сада, општине Зрењанин, Општинског суда у Великој Плани, Органа за прекршаје у Смедереву и са начелницом Подунавског управног округа, које су, по мом мишљењу, од великог значаја су за суштинску имплементацију самог Закона, као и за унапређење праксе у његовој примени.

У Кабинету председника општине Смедерево, где по систематизацији припада и радно место овлашћеног лица, регистрован је посебан мејл за подношење захтева за слободан приступ информацијама: **poverenik@smederevo.co.yu.**

**Велики успех општине Смедерево и овлашћеног лица је учествовање на свечаном обележавању 28. септембра, Међународног дана права јавности да зна, када је општина Смедерево ушла у најужи избор за добијање Повеље као најотворенија (најтранспарентнија) институција у Србији.**

Међутим, приликом вредновања постигнутих резултата, поистовећене су све институције, без обзира на обим посла и расположивост капацитета. У том смислу, исти критеријуми неоправдано су примењени на општине и министарства, при чему је победа Министарства за науку и заштиту животне средине над општином Смедерево била потпуно извесна.

## 2. РЕШАВАЊЕ ПРЕДМЕТА

### 2.1. Табеларни приказ радњи и мера предузетих на примени Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у 2006. години

#### 2.1.1. ЗАХТЕВИ

Редни број	Тражилац информације	Број поднетих захтева	Број усвојених- делимично усвојених захтева	Број одбачених захтева	Број одбијених захтева
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	Грађани	<b>69</b>	<b>69</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
2.	Медији	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
3.	НВО и удружења грађана	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
4.	Пол. странке	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
5.	Остали	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
6.	<b>УКУПНО</b>	<b>77</b>	<b>77</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

### 2.1.2. ЖАЛБЕ

Редни број	Тражилац информације	Укупан број изјављених жалби	Број жалби због одбијања захтева	Број жалби на закључак о одбацивању захтева	Садржина жалбе
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	Грађани	0	0	0	0
2.	Медији	0	0	0	0
3.	НВО и удружења грађана	0	0	0	0
4.	Пол. странке	0	0	0	0
5.	Остали	0	0	0	0
6.	<b>УКУПНО</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

### 2.1.3. ТРОШКОВИ ПОСТУПКА

Укупан износ наплаћених трошкова у дин.	Трошкови нису наплаћивани
1.	2.
<b>375,00 динара</b>	

### 2.1.4. ИНФОРМАТОР О РАДУ ДРЖАВНОГ ОРГАНА

Израђен и објављен на интернету	Web адреса	Датум последњег ажурирања	Израђен-није објављен	Није израђен	Разлози
1.	2.	3.	4.	5.	6.
<b>23. децембар 2005. године</b>	<b>www.smederevo.co.yu</b> Под називом: „Информатор о раду“	<b>28. новембар 2006. године</b>	/	/	/

### 2.1.5. ОДРЖАВАЊЕ ОБУКЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Обука спроведена	Није било обуке	Разлози
1.	2.	3.
<b>6. марта 2006. године</b>	/	/

### 2.1.6. ОДРЖАВАЊЕ НОСАЧА ИНФОРМАЦИЈА

Редовно се одржавају	Не одржавају се	Разлози
1.	2.	3.
<b>ДА</b>	/	/

## **2.2. Текстуални приказ радњи и мера овлашћеног лица општине Смедерево предузетих на примени Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у 2006. години**

У периоду од 1. јануара 2006. године до 1. јануара 2007. године, овлашћеном лицу за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја општине Смедерево упућено је укупно **77 (седамдесетседам) захтева**.

Од укупног броја захтева, 10 (десет) је стигло електронском поштом.

Треба нагласити да је овлашћено лице, поред тога, давало савете и упућивало тражиоце информација на државне органе у чијем поседу се информације налазе, а све у циљу успешне имплементације Закона, па је број тражиоца информација већи од броја поднетих захтева.

Најчешћи захтеви били су за доставу копија докумената који се налазе у поседу **Одељења за изградњу, урбанизам и комуналне делатности (13), Одељења за имовинско - правне и стамбене послове (11), Одељења за финансије и пословни простор (11), Одељења за јавне службе (9), Службе за скупштинске послове (5), Одељења за општу управу и месне заједнице (4), Службе за послове Народне канцеларије председника општине (4)...**

У зависности од тога да ли је странка захтевала само информацију, податак или копију документа, време за доставу је било различито, па се на тражене информације чекало у просеку од седам до десет дана. Неке информације и копије докумената тражиоци су добијали у тренутку подношења захтева, јер је природа тражених информација то дозвољавала.

## **3. ПОДНОСИОЦИ ЗАХТЕВА**

Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја право на приступ информацијама имају сва физичка и правна лица, како домаћа, тако и страна, и онај ко тражи информације не треба да доказује да за то има интерес. У принципу, свако ко има право по овом Закону, обраћао се за достављање информација – **грађани (69), новинари (3), Иницијатива младих за људска права (2), Министарство културе Републике Србије (1), Транспарентност Србија (1), Друштво пријатеља животиња (1).**

Мишљења сам да је број новинара који су се обраћали овлашћеном лицу за доставу информација од јавног значаја релативно мали односно, забрињавајући. Сматрам да вести, прилози и репортаже, нарочито оне које припремају новинари локалних медија и дописници, садрже непотпуне, а често и непроверене информације.

Може се закључити да новинари до података долазе на „црно“, односно од извора који су само њима познати.

## **4. ТРОШКОВНИК И НАПЛАТА НАКНАДА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА НА СЛОБОДАН ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА**

Влада Републике Србије је 26. јануара 2006. године донела Уредбу о висини накнаде нужних трошкова за издавање копије докумената на којима се налазе информације од јавног значаја („Службени гласник РС“, број 8/2006) и тиме онемогућила евентуалне злоупотребе права тражиоца информација. У периоду када није постојао Трошковник, поједини тражиоци захтевали су достављање докумената, чије је копирање захтевало велике трошкове.

И након ступања на снагу Трошковника, појављује се проблем броја жиро-рачуна на који би тражиоци информација уплаћивали средства. Одељењу за односе са јавношћу Министарства финансија Републике Србије (гђи Мирјани Радојевић), 7. фебруара 2006. године упућен је допис којим се, од надлежног Министарства, захтева да достави број жиро-рачуна на који тражиоци информација могу да уплате нужне трошкове. **До данас, 11. јануара 2007. године, није добијен никакав одговор!** До броја жиро-рачуна, овлашћено лице је, након двонедељног трагања, дошло усменим путем, захваљујући предусретљивости гђе Снежане Печинчић из Министарства културе Републике Србије. Сматрам да је трошак израде копије документа и достављање истог трошак локалне самоуправе, па је стога неопходно утврдити (променити) начин наплате нужних трошкова.

У предметном периоду, укупно је наплаћено **375,00** динара на име копије и доставе документа, и то: Слободанка Лазаревић из Смедерева уплатила је износ од 300,00 динара и Божур Јездимировић 75,00 динара.

#### **НАПОМЕНА:**

Тражиоци су нужне трошкове доставе информација од јавног значаја уплаћивали на рачун број: **840-745121843-84**  
 модел: **97**  
 шифра: **16092**  
 сврха уплате: **За информације од јавног значаја**  
 корисник: **Буџет Републике Србије**

Провером у Трезору утврђено је да је напред наведени рачун исправан и да су средства приход буџета Републике Србије. **Међутим, средства наплаћена током 2006. године вратила су се уплатиоцима, са образложењем да је корисник непознат!**

### **5. АКТИВНОСТИ ОВЛАШЋЕНОГ ЛИЦА ПРЕДУЗЕТИХ У ЦИЉУ ЕФИКАСНЕ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ЗАКОНА О СЛОБОДНОМ ПРИСТУПУ ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА**

У периоду од 1. јануара 2006. године до 1. јануара 2007. године, у циљу ефикасног спровођења Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, овлашћено лице општине Смедерево имало је и следеће активности:

<b>Редни број</b>	<b>Шта?</b>	<b>Где?</b>	<b>Када?</b>
<b>1.</b>	Округли сто, у организацији YUCOM-а	Медија центар Београд	31. јануар 2006.
<b>2.</b>	Двадесетоминутни интервју	Радио-„С“ Смедерево	1. фебруар 2006.
<b>3.</b>	Предавање на часу грађанског васпитања ученика Техничке школе	Техничка школа Смедерево	2. фебруар 2006.
<b>4.</b>	Двадесетоминутни интервју у поподневном програму	Телевизија - Смедерево	17. фебруар 2006.

5.	Семинар „Примена Закона о слободном приступу информацијама“	Подунавски управни округ Смедерево	1. март 2006.
6.	Једночасовна емисија са Немањом Ненадићем „Транспарентност Србија“ и са представником ЦЕДИ-ја	Телевизија - Смедерево	24. мај 2006.
7.	Получасовна емисија	Радио-„С“ Смедерево	7. јун 2006.
8.	Получасовна емисија	Радио-„С“ Смедерево	25. август 2006.
9.	Једночасовна емисија са Невеном Ружић из Мисије OEBS у Србији; тема: 28. септембар-Међународни дан права јавности да зна	Телевизија - Смедерево	25. септембар 2006.
10.	Двадесетоминутни интервју	Радио-„Стоп“ Смедерево	4. октобар
11.	Предавање на часу грађанског васпитања ученика Техничке школе	Зграда Општине Смедерево	7. новембар 2006.
12.	Предавање на часу грађанског васпитања ученика Техничке школе	Зграда Општине Смедерево	14. новембар 2006.
13.	Петнаестоминутни интервју у јутарњем програму	Телевизија - Смедерево	16. новембар 2006.
14.	Предавање на часу устава и права грађана ученика Техничке школе	Зграда Општине Смедерево	22. новембар 2006.
15.	Предавање на часу устава и права грађана ученика III године Техничке школе	Зграда Општине Смедерево	6. децембар 2006.
16.	Предавање на часу грађанског васпитања ученика Техничке школе	Зграда Општине Смедерево	7. децембар 2006.
17.	Једночасовна емисија „У сред среде“, са Родољубом Шабићем и Гораном Милошевићем; тема: Друмска мафија	Телевизија - Смедерево	13. децембар 2006.

#### НАПОМЕНА:

На инсистирање уредника и водитеља емисије „У сред среде“, Снежане Илић, прихватио сам позив да, 13. децембра 2006. године, са г. Родољубом Шабићем и г. Гораном Милошевићем, гостујем у програму Телевизије-Смедерево. Мислим да моје појављивање није било неопходно, јер тема емисије („Друмска мафија“) није у ингеренцији овлашћеног лица општине Смедерево. Сврху свог учешћа у поменутој емисији видим у објашњењу које је дато гледаоцима. На конкретном примеру могли су да се увере шта би било да се Горан Милошевић обратио овлашћеном лицу општине Смедерево за добијање информација.



## **6. ОДНОС ЗАКОНА О СЛОБОДНОМ ПРИСТУПУ ИНФОРМАЦИЈАМА И ДРУГИХ ЗАКОНА И ПРАВНИХ ПРОПИСА**

По мом мишљењу, уз Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја потребно је донети неколико правних аката, као што је, на пример, Одлука о пословној тајни и слично, како би се на потпун начин примењивао члан 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Свакако, примена Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја немогућа је без постојања и примене Закона о општем управном поступку, Закона о спречавању сукоба интереса при вршењу јавних функција, Закона о јавном информисању, Закона о локалној самоуправи, Закона о раду, Статута општине Смедерево и слично.

Треба истаћи специфичан однос Закона о слободном приступу информацијама и других закона који садрже ограничавајуће, односно условљавајуће одредбе у смислу доступности информација, где се доступност информације ограничава само на увид у списе, или тражилац мора доказивати оправданост интереса за то (нпр. ЗКП, закони о прекршајном, извршном, парничном поступку).

## **7. ИНФОРМАТОР О РАДУ ДРЖАВНОГ ОРГАНА**

По члану 39. Закона и по Упуству за објављивање Информатора о раду државног органа, Општина Смедерево, као државни орган у смислу Закона, била је у обавези да до краја 2005. године изради Информатор о свом раду. Поступајући по Закону и на основу Упуства, овлашћено лице за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја, предузело је одређене активности, у циљу израде Информатора, најпре у електронској форми (веб сајт), а након тога и у штампаном облику.

Информатор је објављен 23. децембра 2005. године на веб сајту Општине Смедерево [www.smederevo.co.yu](http://www.smederevo.co.yu) и садржи основне податке о раду Општинске управе Смедерево, као и друге податке који су од значаја за садржину, обим и начин остваривања права заинтересованих лица на приступ информацијама од јавног значаја.

Уз помоћ Коалиције за слободан приступ информацијама и уз помоћ спонзора (из разлога што буџетом Општине Смедерево нису предвиђена новчана средства за Повереништво за информације од јавног значаја), требало би објавити Информатор о раду Општине Смедерево и у штампаном облику, јер сам мишљења да многи грађани немају рачунар, па је Информатор у штампаном облику један од начина бољег и ефикаснијег коришћења права која грађани имају по Закону.

## 8. ЗАКЉУЧАК

Према досадашњем искуству овлашћеног лица за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја општине Смедерево, Закон се задовољавајуће спроводи у основи, с тим што је неопходно у наредном периоду организовати и реализовати и следеће активности:

- едукација новинара, како би исти користили сва права која им по Закону припадају
- створити правне претпоставке да средства нужних трошкова израде и доставе докумената постану приход општине, јер се на постојећи начин ништа не постиже
- Информатор о раду општине Смедерево објавити у штампаном облику
- поново обавити едукацију овлашћених лица или руководиоца органа у Подунавском управном округу
- увести категорије за добијање Повеље најотворенијим институцијама које су у току године допринеле ефикасној примени Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја:
  - I категорија: МИНИСТАРСТВА
  - II категорија: СУДОВИ
  - III категорија: ГРАДОВИ
  - IV категорија: ОПШТИНЕ
  - V категорије: ЈАВНА ПРЕДУЗЕЋА

Број: 037-18/2007-11  
Смедерево, 12. јануар 2007. године

ОВЛАШЋЕНО ЛИЦЕ

Бојан Милутинов